

ЛИСТ-ПРОПОЗИЦІЯ

Цей лист адресується тим посадовим особам, котрі визначають місце інформаційного забезпечення в шкільному навчально-виховному процесі. І хоч на сьогодні зміст поняття «інформаційне забезпечення» залишається для більшої частини педагогічної спільноти однозначно не потрактованим, та все ж стрімкий розвиток інформаційних процесів і безпосередній їх вплив на життя школи вказує на те, що це питання набуває все більшого значення і без

його вирішення нам не обійтися.

Знаннева сфера школяра вже не може обмежуватися лише параграфами підручника чи навчального посібника. На додаток до обов'язкових навчальних засобів залучаються інші джерела, які розширюють і поглиблюють знання дитини, а педагогу надають необхідні сучасні засоби та інструменти для роботи.

Найбільш дієвим джерелом інформації став інтернет. Логіка підказує, що встановлення у школі комп'ютерів та підключення до мережі вирішать усі питання інформаційного забезпечення. Але, на наш погляд, така позиція є хибною, а шлях її реалізації — помилковим. Розглянемо детальніше лише невеличку частину проблеми.

Нині більшість школярів вже мають домашні комп'ютери з підключеним інтернетом. І процес персонального «озброєння» стрімко продовжується. Він постійно підтримується батьківською мотивацією та відповідними фінансовими витратами. Слід врахувати, що сучасні технічні засоби постійно удосконалюються і оновлюються. А разом з ними змінюються і програмні та телекомунікаційні засоби. Чи зможе наша держава з її нинішніми можливостями постійно витримувати таку «гонку» в оснащенні школи? І це при тому, що на сьогодні парк шкільних комп'ютерів вже застарів, а інтернет відсутній у більшості шкіл. До речі, Концепцією розвитку освіти України на період 2015–2020 років забезпечення усіх шкіл інтернетом передбачено лише до 2020 року.

Отже, з одного боку, ми маємо активний процес персонального технічного оснащення школяра, педагога, а з іншого боку — інерційні, довготривалі (і часто не ефективні) зусилля держави з технічного оснащення навчального закладу. З кожним роком «розрив» між ними зростає.

Не забуваймо, що здійснюючи технічне оснащення школи, в тому числі ми робимо це задля забезпечення інформацією начально-виховного процесу. Це означає, що первинною метою все таки є інформація, а не засоби її отримання. Чи задовольняє якість і обсяг інтернет-інформації потреби освітнього процесу? Мабуть питання риторичне. Ті педагоги, котрі часто користуються інтернетом і можуть кваліфіковано зробити належні оцінки, переважно висловляться критично. Тут можуть бути враховані і негативні фактори довільного блукання інтернетом, які наносять дитині шкоду і поки залишаються поза серйозною увагою. Додамо до цього втрати часу та сил на пошук потрібного. Таким чином, можна висловити сумнів у повному задоволенні інформаційних потреб через інтернет.

З усього вище наведеного спробуємо зробити такий висновок:

Рухаючись шляхом довготривалого ІКТ-оснащення школи, матимемо все зростаюче відставання інформаційної сфери від потреб освітнього процесу, а також формування у дітей під впливом неякісної інформації знанневого підґрунтя, яке не буде спрямованим, а отже, у багатьох аспектах, вийде з –під педагогічного та суспільного контролю.

Результатом стане своєрідне «відчуження» учня від школи, звуження функціональних можливостей навчального закладу, поступова зміна ролі і місця вчителя, зрештою — трансформація освітніх завдань. Початки переліченого вже нині помітні в шкільному середовищі.

Зауважимо, що зроблений висновок ніяк не заперечує і не зменшує значення комп'ютерної техніки, впровадження ІКТ-технологій як для інформаційних, так і для навчальних цілей (предмет «Інформатизація»). Підкреслимо, що ми ведемо мову лише про **визначення і вибір правильного рішення** для побудови моделі інформаційного забезпечення навчального закладу на початковому етапі реформування школи.

Вище була здійснена спроба проаналізувати і спрогнозувати розвиток напрямку, яким рухається сьогоденна школа. Умовно його можна назвати **технічним**, де все зводиться до оснащення школи комп'ютерною технікою та комунікаційними засобами (інтернет). Наш прогноз розвитку цього напрямку виявився не сприятливим.

Відчутне відставання українських шкіл від зарубіжних навчальних закладів у використанні інформаційних ресурсів змушує шукати інший, більш простий і ефективний напрям, який би забезпечив якісний «стрибок» в інформаційній роботі та відразу вивів нас на передові позиції освітнього «фронту».

Таким напрямком пропонується прийняти **інформаційний**. Саме його розробкою в останні чотири роки займається Інститут інноваційних технологій та змісту освіти МОН України спільно з Українським інститутом нормативної інформації. Проект отримав назву **«Інформаційне забезпечення загальноосвітнього навчального закладу»**. Головна його ідея полягає в реалізації принципу **централізованої підготовки** інформації шкільного призначення для її поставки на місця в готовій формі. Це означає, що створюються механізми попередньої підготовки інформації видавничим колективом фахових педагогічних працівників з наступною її доставкою до навчальних закладів. Проектом також передбачено передачу школам зручного інструменту для накопичення, зберігання і використання інформації.

Пропонований напрям дозволяє зосередитися на кінцевому продукті — ІНФОРМАЦІЇ (а не технічних засобах її обробки), вибудовувати навколо неї всю модель інформаційного забезпечення. Послугуючись такою моделлю, школяр чи педагог матимуть можливість економити свої ресурси на пошук потрібної інформації. Натомість спрямують їх на опрацювання вже отриманого і створення нового (свого) інформаційного продукту. У цьому випадку стимулюється власна творчість школяра. Уміння працювати з інформацією стане визначальним у набутті школярем знань сучасного рівня. Це і складе найважливішу оцінку якості освіти майбутнього.

Просуюваючись по шляху реалізації інформаційного напрямку, нам вдасться «обійти» величезну кількість проблем різного характеру, в тому числі: сповна використати персональний технічний потенціал учасників; зекономити значні державні матеріальні і фінансові ресурси; одразу переорієнтуватися на кінцевий інформаційний продукт і навчитися працювати з ним; створити умови для застосування новітніх методів навчальної роботи; вивести нашого школяра і педагога на передові конкурентні позиції в освіті.

Шановні посадовці!

Настала пора розпочати реформи вже з початку року, не очікуючи вказівок зверху. Кожний на своєму місці може і має обов'язок розпочинати творчу роботу. З урахуванням викладеного, пропонуємо долучитися до нашого проекту. Спираючись на наказ МОН України від 5.08.2014 р. № 900 «Про проведення експерименту за інноваційним проектом **«Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо»** рекомендуємо детальніше ознайомитися з його змістом на сайті www.libcenter.com. На цій основі прийняти рішення і передплатити електронну бібліотеку для встановлення в навчальному закладі. Подальші дії учасників спільної роботи будуть регламентуватися Програмою експерименту та Планом заходів з її реалізації на I півріччя 2015 року.

Керівник проекту

Зражевський Ю. М.